

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 103

číslo: 10

5. března 2023

Cena: 12 Kč

Ludvík Hess (* 4. února 1947 Kladno) je novinář, spisovatel a chovatel koní. Od roku 2005 zakládá babyboxy. Při studiu SVVŠ Na Zámečku v Libni založil se spolužákem E. Machálkem v roce 1964 literární časopis Divoké víno. V tištěné podobě vycházel do roku 1972,

nyní vychází na internetu. Než bylo vydávání časopisu znemožněno státní administrativou, vyšlo celkem 58 čísel. Časopis měl ve druhé polovině 60. let základní význam pro prvotní uplatnění i osobní sblížení básnické generace takzvaných Pětatřicátníků, kteří se později stali určujícími osobnostmi české poezie 70. a 80. let. Někteří zde pravidelně publikovali (Jiří Žáček, Karel Sýs, Petr Cincibuch), jiní stáli časopisu nablízku jako nezávislí novináři a jeho podporovatelé...

O babyboxech i Divokém vínu s Ludvíkem Hessem

V dětství jsi s maminkou, katechetkou Církve československé, rád chodil na její hodiny katechismu do škol. Jak na tyto chvíle vzpomínáš?

Z dnešního pohledu mi přijde až neuvěřitelné, kolik dětí navštěvovalo hodiny náboženství. Byla jich plná třída, několik desítek. Krčil jsem se někde v rohu a poslouchal, co maminka přednáší. Nejčastější vzpomínka je na školu v Kunraticích. Pokaždé, když jedu kolem autem, všechno zřetelně vidím. Byl jsem ovšem malý kluk, ještě jsem nechodil ani do školy.

Kamarádil jsi tehdy s mladým farářem ČČSH, chodili jste spolu dokonce sáňkovat.

Luděk Fuček byl farářem československé církve v Kladně a moje vzpomínka na sáňkování s ním v údolí Sítňá je zcela zřetelná. Luděk Fuček se kamarádil s mojí maminkou Jaroslavou, jejíž manželství s mým otcem se rozpadlo velmi záhy. Luděk Fuček byl usměvavý mladý muž. Poté, co skončil v Kladně, stal se farářem v Libni, kde jsme tehdy s maminkou bydleli. I to mi připadá významné. Kázal v Husově kapli v ulici U Modlitebny, dnes U Pošty. Při některých příležitostech, jako byly Vánoce nebo Velikonoce, jsem v kapli také vystupoval s recitací. Když skončila bohoslužba, Luděk Fuček se s každým věřícím loučil podáním ruky u dveří kaple.

Jako dítě jsi byl dojatý okolnostmi okolo jednoho utajovaného porodu a přál sis pomoci bezbranným malým človíčkům. Za touto myšlenkou jsi v dospělosti šel a dospěl až k realizaci babyboxů.

Farářka československé církve porodila dítě, které nechtěla. Moje
Pokračování na str. 3

Světový den modliteb připravily ženy z Tchaj-wanu s urputností sobě a této zemi vlastní

V pátek 3. března budou tisíce lidí ve více než 170 zemích světa prožívat a slavit tradiční Světový den modliteb. Liturgii a zamyšlení tentokrát připravily ženy z Tchaj-wanu. Slavnostní den, ve kterém se křesťanské ženy různých tradic scházejí a vyzývají nás všechny, abychom společně s nimi pronášeli modlitby a prosby za víru a pokoj na celém světě, provází každoroční celorepubliková sbírka. Její výtěžek půjde tchajwanské charitativní organizaci Zahrada naděje, která pomáhá ženám a dětem po celém světě.

Ostrovni horká půda

Letošní světový den modliteb přichází s prosbou o mír a o víru. Odkazuje na biblický list Efezským 1,15-19, kde apoštol Pavel děkoval Bohu za Efezany, žijící v lásce a ve víře. Prosí, aby byli obdařeni duchem moudrosti a poznali Boha skrze modlitbu a moc Ducha svatého.

Prosba o mír přichází v rozbouřené geopolitické situaci, která se dotýká i Tchaj-wanu, existujícího mezi zájmy mocností.

Čínská republika, jak se Tchaj-wan oficiálně nazývá, je horkou půdou doslova i obrazně. S polohou na takzvaném Ohnivém kruhu, místu častých zemětřesení, multietnický stát, jehož existenci většina světa neuznává. A přesto už desítky let za svou existenci statečně bojuje.

Česká republika také Tchaj-wan oficiálně neuznává, což ale neznamená, že by mezi oběma zeměmi nepanovaly čilé styky i vzájemná podpora. „Asijský tygr“ Tchaj-wan,

jak je kvůli své ekonomické vyspělosti nazýván, je velkým investorem i v Česku, zaměstnává tisíce lidí – ostrovni původ má třeba technologický gigant Foxconn.

I politické vazby přes odpor velké Číny existují. Tchaj-wan navštívil předseda Senátu Miloš Vystrčil, na cestu se tam letos chystá šéfkla sněmovny Markéta Pekarová Ada-

mová a tchaj-wanská prezidentka Cchaj Jing-wen po zvolení telefonovala novému prezidentovi Petru Pavlovi.

Čína demokratický a kapitalistický Tchaj-wan nerespektuje a považuje jej za svou vzbouřeneckou kolonii. Tchaj-wan diplomaticky uznává Vatikán a také zhruba dvacítku zemí
Pokračování na str. 3

Vstát a jít se smířit

Před rokem jsem při jedné pobožnosti mluvil mimo jiné o bázni člověka v dobrém i zlém. V dobrém jako o bázni před Hospodinem, a ve zlém, pokud jde o neadekvátní reakci na vnější, znepokojivý podnět. Bylo to 28. února 2022, čtyři dny poté, co byla Ukrajina napadena Ruskem. Bylo to čerstvé.

Nyní, v únoru 2023, je to jiné. Válka na Ukrajině trvá už rok. První světová válka začala v červenci a ti, kteří ji tehdy vítali, nadšeně volali, že vítězství bude „do švestek“. Protáhla se přes čtyři roky. Druhá světová válka zuřila šest let. Ta současná válka není světová – zatím – ale jak dlouho potrvá, to si nikdo netroufne odhadnout. Říkám-li, že před rokem to bylo čerstvé a dnes už není, neznamená to, že bychom si zvykli. V něčem naopak jsou pro nás události stále nové, třeba zkušenostmi s uprchlíky, se kterými se setkáváme, poskytujeme pomoc a přístřeší. Moje nejmladší dcera, devítiletá, má dva ukrajinské spolužáky. Slyším od ní, že Máša je hodná, tichá a trochu stranou kolektivitu, protože neumí dobře česky, zatímco Nazar je malý raubíř s ostrými lokty.

A do toho slyšíme z evangelia: „Nezabiješ!“ A dále slyšíme: „Já pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu; kdo snižuje svého bratra, bude vydán radě;

a kdo svého bratra zatracuje, propadne ohnivému peklu.“ (Mt 5,21-22) To jsou silná slova, silný, vlastně absolutní nárok: „Nezabiješ!“

A tak když se svou dcerkou mluvím, říkám jí, víš, my nevíme, odkud Nazar přišel a s jakými zážitky. Ale nechci zároveň pohádkově zjednodušovat a říkat, že tohle je válka, ve které dobří bojují proti zlým. Protože válka jako taková je projev zla pro všechny a ke všem, mění a ovlivňuje lidi na obou stranách. Tedy přesněji řečeno na všech stranách, protože mění i nás, kteří jsme sice zeměpisně vzdáleni, ale zprávy z bojiště nechávají stopy v našich myslích. Vnímáme třeba, jak se česká společnost, před rokem jednotná v pomoci napadené zemi, už více štěpí a přibývá různých kritiků. A ledacos z té kritiky je i pochopitelné, vždyť řada negativních dojmů, které se na nás valí, může vyvolat nejen soucit a snahu pomoci, ale také nenávisť, strach, pocit bezmoci a rezignaci.

Ale co s tím, co dělat, abychom se s těmito vlivy a vichry vypořádali. Myslím, že dobrou možností je soustředit se k tomu, co je neměnné, co má trvale platnou hodnotu.

Así víme, co je nám spolehlivým majákem v rozbouřeném

moři. Jenom je potřeba si to stále připomínat. „Dnes jsem ti předložil život a dobro i smrt a zlo; dnes ti přikazuji, abys miloval Hospodina, svého Boha, chodil po jeho cestách a dbal na jeho přikázání,“ tak to čteme v 5. knize Mojžíšově.

Milovat Hospodina, svého Boha, v tom je kus prvního přikázání i ježíšovského dvojpríkázání lásky.

A – znovu opakuji – je potřeba si to stále připomínat. Nejenom sobě, uvnitř církví, ale taky (a především) všelijak nemocnému a raněnému světu kolem nás. Přesněji řečeno ukazovat světu, že když mluvíme o těchto přikázáních, neděláme to jen proto, abychom upozornili na literu zákona, ale zejména tím dáváme najevo, že oné liteře, a tudíž Hospodinu, důvěřujeme. Že to Jemu takto předkládáme naše starosti, strachy, myšlenky.

Protože jak praví jedna křesťanská moudrost: „Nejlepším lékem proti strachu je důvěra a nejsilnějším výrazem důvěry je odevzdanost do Božích rukou.“ A důvěra je vedle lásky to nejdůležitější, co nás v životě může držet. Důvěra, že kromě bolestného vědomí, jak tváří v tvář požadavku Nezabiješ! strašně selháváme, máme stále ještě šanci a naději „rozpomenout se na spor, který mám se svým bratrem, vstát a jít se s ním smířit“. Tak to učíme.

Marcel Sladkowski

Dům

Jan Skácel

Až se můj život schýlí, nakloní,
takový přál bych si mít dům:

Dubový by měl práh,
podrovnávku z opuky, do sadu okno,
sadu starého
s babičkou bílou, vetchou jabloní.

Můj dům by měl dveře bez petlice
a okna nezasklená,
aby každý mohl vejít dovnitř,
slepice s kuřaty, déšť, vítr, mlha,
moje milá,
s radostí žal i vážná, tichá chvíle.
Nikdo by třikrát klepat nemusel,
nikdy by zámek nezaskřípěl.

Okolo mého domu
takovou vybral bych si krajinu:

Les, co by děcko dohodilo kamenem,
pod lesem rybník, hladký jako dlaň,
kterou jen práce větru občas zvlní,
lán pšenice, šeptající lán,
nad pšenkou nebe se stříží obláček,
s chomáči nečesané vlny.

Blizoučko mého domu taková by stála hospoda:

Proboha jen ne malovaná,
zato však se stoly, na kterých spočinuly ruce
tolika unavených lidí, že vyhladily desku,
jak by to žádný hoblík nedokázal.

V té hospodě by nikdo nesměl kázat
o tom, co hledal a co nenalezl,
podkůvce ztracené, promlčeném stesku,
o tom, jak těžko slavíka lapit,
jak život utíká a kolik ještě dní...

V mé hospodě mlčeli by chlapi,
kteří se nahlas mluvit nebáli.

Z kazatelského plánu

2. neděle postní

Hospodine, pamatuj na svoje slítování, na své milosrdenství, které je od věčnosti; ať nade mnou moji nepřátelé nejásají. Bože, vykup Izraele ze všeho soužení! (Žalm 25,6.2b.22)

První čtení z Písma: Genesis 12,1-4a

Tužby postní:

2. Aby nám dal sílu sebe sama zapřít, svůj kříž pokorně nést a Krista následovat, modleme se k Hospodinu.
3. Aby upřímným pokáním a vnitřní očistou si naše srdce proměňoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože Vykupiteli, tvé milosrdenství je věčné! Bud' milostiv ke všem, kdo sešli z tvých cest, a přiveď je nazpět do náruče svého milovaného Syna. Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 4,1-5.13-17

Evangelium: Jan 3,1-17

Verše k obětování: Žalm 119,47-48

Verš k požehnání: Jan 3,16

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, dej, abychom občerstvení tvými svátostmi tobě důstojně sloužili příkladným životem! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 46, 47, 235, 236, 306

Malé postní přemítání

Jsme církví, kde jsme mluvili a stále mluvíme o ideovém směřování, víc než o živé víře.

Jsme církví, kde chováme ty nebo ony představy o našem úspěchu.

Jsme církví, kde žehráme na ty nebo ony okolnosti, proč se nám to či ono nedaří.

Jsme církví, kde se vymezujeme proti tomu nebo onomu pojetí víry.

Jsme církví, kde intrikujeme, sočíme, často nám jde o partikulární zájmy, více než o celek církve.

Jsme církví, kde se vymezujeme jedni proti druhým ve vlastních řadách. A v tomto duchu bych mohl pokračovat dále. Všechno toto je bolavé, ale to, co mezi námi opravdu postrádám, je skutečná, hluboká, osobní víra v Krista, v toho, který se za nás na kříži obětoval, víra v toho, ve kterém nalézáme nový život, víra v toho, který nás učí lásce, milosrdenství, odpuštění, přijímání druhých, velkorysosti, trpělivosti, tichosti...

A protože tohoto milujícího Krista nemáme ve svých srdcích, nejsou ani tyto plody víry přítomny v našich životech. Nyní se opět nalézáme v postní době, tedy v době pokání, což není nic jiného, než nabídka nové možnosti hluboce se zamyslet, kde stojíme, jaké je naše nitro, naše vztahy s Bohem i druhými. Podívat se pravdivě na svoji bídu, jakož i na nedostatek nebo snad i ztrátu pravdivého a důvěrného vztahu s živým Kristem.

Pokud to dokážeme, pak se můžeme v pokoře, ale i důvěře obrátit na našeho Pána a vyznat mu všechnu tu svoji bídu a hřích a poprosit o nový začátek v jeho síle a pomoci. Inspirací by nám mohl být král David: „Svůj hřích jsem před tebou přiznal, svoji nepravost jsem nezakrýval, řekl jsem: „Vyznám se Hospodinu ze své nevěrnosti.“ A ty jsi ze mne sňal nepravost, hřích můj. Proto ať se každý věrný k tobě modlí v čas, kdy lze tě ještě nalézt.“ Ž 32,5-6a

Daniel Majer

Obraz Krista

Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně.

Jan 5,39

Můj dávný přítel, starý kantor, mi vyprávěl, jaký odpor míval vůči Starému zákonu kvůli knihám Mojžišovým, kde je tolik zpráv o krveprolévání. Co zplna srdce přijímal, byla evangelia, zvláště „kázání na hoře“, neboť tam jsou nejzřetelněji vysloveny zásady lásky.

Jednou vstoupil přítel do kostela v době, kdy malíř restaurátor opravoval obraz Ježíše Krista na kříži. Práce ho zaujala, a proto v následujících dnech navštívil kostel ještě několikrát. Pozoroval, jakou metodou malíř pracuje: nejprve obnovil tvář, pak tělo, kříž a odtud se dal do temných, málo zřetelných koutů obrazu.

„Takhle to musím dělat s Bibli,“ blesklo příteli posleze hlavou. A od té chvíle si všiml pozorně nejenom učení Ježíšova, ale přešel i ke kříži, jehož smysl mu do té doby unikal; a posleze se mu začaly objasňovat i odlehlejší a těžko přístupná místa Starého zákona. I tam lze vysledovat Kristův předobraz.

Miroslav Matouš: Světlo všedním dnům.

Vydala Jednota bratrská v roce 1990

Nad Písmem

Narození z Ducha

J 3,1-17

Milé sestry a milí bratři,

v 2. neděli postní se dostáváme k textu z Janova evangelia 3,1-17. K poněkud složitějšímu, ale přesto důležitějšímu textu. Příběh, nad nímž se dnes zamýšlíme, začíná příchodem Nikodéma, který přichází za Ježíšem. Co se o něm dozvídáme?

Nikodém je představený židovské rady, tedy člověk znalý židovské víry, zákonů a tradic. O Nikodémovi se v Janově evangeliu později dočítáme jako o tom muži, který brání Ježíše proti obvinění (J 7,50-51), či při poskytnutí vonných látek při obvazování Ježíšova těla (J 19,39).

Ve spojitosti s oslovením, které k Ježíši pronáší („rabbi“, tedy můj učitel), je možné z textu vyčíst určitou Nikodémovu náklonnost, která je potvrzena jeho slovy: „Víme, že jsi učitel, který přišel od Boha“.

Přesto nám z následujících vět je jasné, že Ježíše uznává jako učitele, ale neuznává ho ještě jako Mesiáše. Ačkoli nám text neříká důvod Nikodémovy návštěvy, přesto mu Ježíš říká: „Nenarodí-li se kdo shůry, nemůže spatřit království Boží.“ Můžeme se domnívat, že tato věta byla právě reakcí na Nikodémovo nepřijetí Ježíše jako Mesiáše. Neb ten, kdo se nenarodil shůry, nemůže Ježíše přijmout jinak než pouze jako rabbiho.

Tedy základní myšlenkou textu je, že člověk se musí narodit z Ducha (shůry), aby přijal Ježíše jako Mesiáše a mohl dojít království Božího. Můžeme říci, že člověk musí projít jistým znovuzrozením. Nikodém tomuto nerozumí, neb přichází s otázkou, jak se může člověk znovu narodit. Ježíš ho kárá. Však duchovní znovuzrození zažívali proselytští (pohané okolních národů) již v tehdejší době při přechodu k židovství. V rámci

přechodu k judaismu zde dochází i k ponořování do vody (mikve). Z tohoto hlediska by Nikodém měl mít alespoň trochu ponětí, o čem Ježíš hovoří, když praví o narození se z Ducha a z vody. Ježíš jde zde však nad rámec těchto tradic. Hovoří zde o ponoření do Ducha, vyjití ze tmy do světla a o věčném životě.

V hebrejštině či řečtině nalezneme pro výraz duch, vítr jedno slovo ruach/pneuma. Doplníme-li si do věty „Vít vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje“ tento jednotný výraz, pochopíme, že pneuma větru je jako pneuma Boží. Cítíme ducha, ale nevidíme ho. Teprve, když se narodíme z neviditelného pneumatu, můžeme spatřit Boží království. Stejně jako pneuma dýchání dává život našemu tělu, tak pneuma Boží nám dává život věčný (J 6,63). V textu následuje pasáž zabývající se nanebevstoupením. „Nikdo nevstoupil na nebesa, kromě toho, který sestoupil z nebes, totiž Syn člověka...“ (J 3,13) a pokračujeme dále v J 3,15: „aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný.“ Tato nadějeplná pasáž nám chce říci, co je smyslem Ježíšovy služby. Je to právě umožnění lidem, aby poznali Boha a stali se s ním jedno právě a pouze jen skrze něho – Syna Božího. „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl věčný život.“ (J 3,16)

Závěrem této vybrané pasáže se dotýkáme tématu spasení, kterého můžeme dosáhnout pouze skrze Syna. Neb světlo sestoupilo z nebe, aby spasilo svět, a pouze ti, kdo jsou obnoveni Duchem, toto světlo rozpoznají a vstoupí do království Božího.

Kateřina Kašparová

S těmito nadějeplnými slovy se k tobě, Bože, obracíme ve svých modlitbách a prosíme tě o naplnění našich srdcí tvým Duchem svatým, o stálost naší víry, tak abychom v Duchu tvém procházeli našimi životy. Amen.

O babyboxech...

Dokončení ze str. 1

maminka narozenou holčičku s pomocí gynekologa a porodníka nechala zapsat jako děťátko spřátelených manželů z jihočeské Volyně. Prostě šla do porodnice s občankou budoucí maminky a tam ji zapsali pod jiným jménem. Neřekl bych, že mě ta záměna dojala, ale v každém případě se stala důležitou událostí v mém dětství. Do Volyně jsme jezdili v létě a přespávali jsme u adoptivních rodičů, kteří se stali našimi velkými přáteli. Po holčičce jsem v současné době pátral, ale najít se mi ji nepodařilo.

Na okolnosti kterého příběhu naděje pro nový lidský život nejčastěji vzpomínáš?

První holčička v orlickoústecké nemocnici byla odložena 27. 7. 2009. Podle zdravotníků a podle stop u babyboxu je možné, že se narodila vedle babyboxu těsně před odložením. V bedýnce byla i placenta. Za tři dny mi telefonoval primář Dionýz Zakál, s nímž jsem se spřátelil: „Přišli budoucí adoptivní rodiče podívat se na odloženou holčičku. Tváří se dost nejistě.“ Poradil jsem Dinovi: „Zeptej se, jak dlouho na adopci čekají. A nemáš nějaký volný pokoj, kde by se mohla budoucí maminka naučit zacházet s děťátkem?“ Dino mi za chvíli telefonoval: „Na adopci čekají osm let, maminku jsem ubytoval s děťátkem a tatínka jsem poslal, aby koupil postýlku a kočárek.“ Druhý den si holčičku, kterou jsem pojmenoval Lucie, slavnostně odvezli. Za pár měsíců mi telefonovala maminka Eva, jestli bych se nechtěl přijet podívat na holčičku. Nakoupil jsem plyšáky a kytku a vydal se do Pardubic. Na smluveném místě mi přišla naproti hezká maminka tlačící kočárek a na vodičku vedla voříška. Šli jsme spolu do restaurace na oběd a rychle se spřátelili. Když jsem odjížděl, řekla mi maminka: „Mám dnes narozeniny a chtěla jsem si jako dárek dát setkání s tebou.“ S maminkou i s holčičkou se dodnes setkávám.

Podporuješ myšlenku lidskosti a štědrého donátorství. Vážíš si toho, protože takovéto hodnotové postoje společnost nesmírně potřebuje. Co tě k těmto aktivitám motivuje?

Babyboxy jsou zcela závislé na štědrých sponzorech a mecenáštvi. Tak jsem se naučil žebrot. S mnohými dárci jsem se spřátelil. Panují mezi námi vztahy na nejvyšší úrovni.

Máš velmi rád poezii, literaturu vůbec. Jaké byly okolnosti vzniku legendárního časopisu Divoké víno?

Divoké víno jsme začali vydávat s mým spolužákem Mělou Machálkem (Emilem) v roce 1964, když jsme navštěvovali libeňské gymnázium. Psali jsme oba básničky. Poezie byla v té době ve středu zájmu, knížky s básněmi vycházely v desetitisícových nákladech. Ve sklepě domu číslo 4, v libeňské Krejčího ulici, jsme zřídili Klub poezie a nejméně dvakrát týdně jsme recitovali básničky uznávaných autorů, ale taky svoje vlastní.

O prázdninách roku 1964 nás napadlo vydávat časopis s básničkami. Pojmenovali jsme jej Divoké víno, podle básně polského autora Konstanta Ildefonse Gałczyńskiego. První číslo jsme vydali v nákladu 1000 kusů, distribuovali jsme jej prostřednictvím přátel, většinou studentů pražských středních škol. Páté číslo časopisu v lednu 1965 mělo už náklad 4000 výtisků.

V tištěné podobě vycházelo Divoké víno do roku 1971, první číslo ročníku 1972 se již rozeslat nepodařilo. Jako šéfredaktor jsem byl ubytován v ruzyňské věznici.

Pozval jsi mne spolu s několika autory do salonku restaurace v Mánesu, kde jsme oslavovali rozsáhlou a obsažnou publikaci Mám víc kamarádů nežžítků než živých, Divoké víno, Antologie 2017 - 2021. Co zde čtenář najde?

V Antologii Divoké víno 2017-2021 jsou otištěny nejlepší básničky, fotografie a kresby publikované v časopise za posledních pět let. Prokládám je vzpomínkami na své nebožtíky, vzpomínám na spoluzakladatele Emila Machálka, řečeného Mělu, a na svoji první ženu Nad'u. S modelkou jsem projel místa našeho mládí a vyfotografoval ji jako Nad'u.

Tvou velkou láskou jsou koně a jejich chov ti jako podnikateli pomohl získat i finance na podporu kultury. Jak jsi v této oblasti začínal?

První vzpomínky na koně jsou z kladenského Sletišťe a jeho jizdárny. Vodil mě tam můj dědeček Jaroslav Matyáš.

Tam jsem také poprvé jako malý kluk seděl na koni, byl to bělouš jménem Saliman.

Prvního vlastního koně jsem si pořídil na přelomu 60. a 70. let, jmenoval se Mohan... V roce 1974 jsem koupil od cikánů v Kyjích kobylu Ujmu a 19. září 1975 mi dala první hříbě, klisničku Almu. Den 19. září se pro mne stal významným datem, protože 19. září 1964 vyšlo také první číslo Divokého vína, 19. září vydávám vždy další číslo.

Jaké další plány máš před sebou?

Už moc neplánuju, 4. února mi bylo 76 let. Pěči o babyboxy předávám Zdeňku Juřicovi z Náměšti nad Oslavou, který je jejich výrobcem a servismanem.

Ptala se Olga Nytrová

Světový den modliteb...

Pokračování ze str. 1

v Africe a Latinské Americe. Jak k této schizofrenní situaci došlo?

Od roku 1949 do roku 1971 existovaly dvě vlády, které diplomaticky soupeřily o to, kdo bude legitimní čínskou vládou. Vláda komunistické Čínské lidové republiky měla skutečnou kontrolu nad Čínou, zatímco vláda Čínské republiky kontrolovala Tchaj-wan a vláda mu. V roce 1971 však Organizace spojených národů oficiálně uznala Čínskou lidovou republiku jako „jediného legitimního zástupce Číny v OSN“. Kvůli tomuto uznání ztratila vláda Čínské republiky, tedy Tchaj-wanu, své křeslo v OSN. Od té doby je vláda Čínské republiky neoficiálně označována jako tchajwanská vláda.

Stanné právo trvalo 38 let

Ostrov má dlouhou historii, nejstarší ruiny svědčí o osídlení z doby před 50 000 lety. V 16. století objevili ostrov portugalští námořníci. Vzhledem ke své výhodné poloze pro námořní obchod se poté Tchaj-wan snažili ovládnout Holanďané i Španělé.

Ve 2. polovině 17. století byli kolonisté vyhnáni a na Tchaj-wanu bylo založeno království Tungning, které pak vystřídala Velká říše Čching. V první polovině 20. století patřil Tchaj-wan Japonsku (které v té době ovšem krutě válčilo s Čínou), to jej významně zmodernizovalo, ale původní obyvatelé byli diskriminováni. Po porážce Japonska ve druhé světové válce byl Tchaj-wan jménem spojeneckých sil umístěn pod administrativní kontrolu vlády Čínské republiky (ROC). Čankajšek, vůdce čínské nacionalistické strany (známé jako Kuomintang nebo KMT) a vláda ROC v roce 1949 prohráli občanskou válku v Číně s Čínskou komunistickou stranou a uprchli na Tchaj-wan s více než milionem čínských státních příslušníků. Poválečná deprese a příliv přistěhovalců způsobily v tchajwanské společnosti nepokoje. V reakci na to Chiangův režim zavedl stanné právo, které trvalo 38 let. Během této doby, s pomocí mezinárodního společenství, tchajwanská ekonomika postupně vzkvétala a vysloužila si místo mezi „čtyřmi asijskými tygry“. Výměnou za tyto hospodářské úspěchy však Tchaj-wan obětoval svou občanskou svobodu, demokracii, lidská práva a ochranu životního prostředí.

Čtyřtisícovka, zeměřesení a krásná zvířata

Tchaj-wan je ostrovní země o rozloze přibližně 36 tisíc km², která se nachází v oblasti západního Pacifiku mezi Japonskem a Filipíny s obratníkem Raka procházejícím jeho jižní polovinou. Skládá se z hlavního ostrova a více než 100 dalších ostrovů a útesů. Nejvyšší hora Jü-san (Jade Mountain) se blíží výšce 4000 metrů.

Na hlavním ostrově žije přes 20 milionů lidí. Hlavní město Tchaj-pej City leží v severním Tchaj-wanu, zatímco ostatní velká města se táhnou podél západního pobřeží.

Kvůli své poloze v Ohnivém kruhu zažívá Tchaj-wan a jeho okolní ostrovy každoročně přibližně tisíc zeměřesení. Tchaj-wan leží na pomezí tropického a subtropického monzunu, což přináší horká vlhká léta a studené suché zimy. Jedinečná geografie ostrova a klimatické podmínky vedly ke značné rozmanitosti živočišných a rostlinných druhů, s vysokým podílem endemických druhů, především savců a ptáků, např. tchajwanský černý medvěd, leopard, modrý bažant, kočka bengálská, jelen sika či vnitrozemský losos.

Tchaj-wan je hustě obydlenou multietnickou zemí, kde se mluví mnoha jazyky. Hlavním jazykem je mandarínština, vnucená vládou prostřednictvím „Národního jazykového hnutí“ po roce 1946. Většinu populace tvoří potomci přistěhovalců z Číny během dynastií Ming a Čching. Další skupinu tvoří ti, kteří po druhé světové válce migrovali z pevninské Číny, a také ženy, většinou ze zemí jihovýchodní Asie, které po roce 1990 přišly na Tchaj-wan kvůli sňatku. Původní obyvatelé, Austronéští lidé, byli v průběhu let postupně asimilováni, dnes tvoří asi jen 2 % populace – mimochodem, většinou jsou to křesťané. Pracuje se na znovunalezení jejich kultury a identity. Podobně se v zemi řeší – což je i tématem dne modliteb – zlepšení postavení žen, které se stále potýkají s dědictvím patriarchy v podobě menších možností uplatnění a životních voleb.

Už jste jedli?

Okolní těžkosti neznamenají, že by se obyvatelé ostrova neuměli radovat. Tchaj-wanci rádi slaví. Třemi nejdůležitějšími svátky jsou Jarní festival, známý jako Nový rok, kdy lidé mají přibližně jeden týden prázdnin, pak Festival dračích lodí a Měsíční festival. A při nich rádi hodují. Na oslavu Festivalu dračích lodí jedí Tchajwanci zongzi (rýžové knedlíky) a soutěží v závodech dračích lodí. Na Měsíčním festivalu lidé jedí měsíční koláče a pomelo, zatímco si užívají pohled na jasný úplněk v polovině podzimu.

Lidé se často zdraví tím, že se ptají: „Už jste jedli?“ Přátelská pohostinnost je také jednou z charakteristik tchajwanského lidu. Každému návštěvníkovi hostitelé nabídnou sklenici vody nebo šálek čaje. Na Tchaj-wanu je bohatá a pestrá stravovací kultura s rýží jako základním jídlem. K vidění jsou různé etnické kuchyně Tchajwanců, Hakka, domorodých lidí, lidí z pevniny i nových přistěhovalců. Mezinárodní věhlas si získal sladký nápoj bubble tea, který pochází ze středního Tchaj-wanu.

Křesťanů je málo, ale drží spolu

Tchaj-wan je jakožto společenství přistěhovalců na druhém místě na světě, co se týče rozmanitosti náboženství. V náboženské svobodě sdílí první místo s Belgií a Nizozemskem. Kromě populárních lidových náboženství Tchajwanci také praktikují buddhismus (19,9 %), taoismus (16,6 %), protestantismus (5 %), katolicismus (1,5 %), islám (0,2 %) a malý počet judaismus a řecké ortodoxní vyznání. Mnoho lidí silně prožívá náboženské rituály, které kombinují taoismus, konfucianismus a různá lidová náboženství. Ačkoli křesťanství je na Tchaj-wanu menšinovým náboženstvím (pouze 6,5 %), prostřednictvím svých středisek sociální péče se postaralo o mnoho marginalizovaných skupin, včetně žen v nouzi, bezdomovců, přistěhovalců a rybářů.

Původní obyvatelé Tchaj-wanu z větší části ve 20. století konvertovali ke křesťanství, které na ostrovy přinesli Španělé a Holanďané během okupace ostrova. Po jejich vyhnání však bylo křesťanství na ostrově zakázáno až do poloviny 19. století, kdy zde začal působit dominikánský řád z Filipín a Anglická a Kanadská presbyteriánská misie. Působení křesťanských církví zesílilo poté, co se na Tchaj-wan přesunuly církve z Číny, kde byly komunistickou vládou pronásledovány. V roce 1963 zde byla založena Národní rada církví na Tchaj-wanu (NCCT). S několika podskupinami, včetně ženské podskupiny, pomáhá NCCT udržovat společenství mezi křesťanskými církvemi a příbuznými organizacemi. S katolickou církví vstupující do NCCT v roce 1967 se Tchaj-wan stal jednou z mála zemí, které zahrnují katolickou církev do ekumenické organizace na národní úrovni. Zatímco každá denominace zaujímá různé postoje k různým otázkám, všechny denominace koexistují v harmonii a pokračují v práci na svých vlastních službách.

Mimochodem, nejstarší záznam o účasti tchajwanských křesťanek ve Světovém dnu modliteb pochází z března 1935 v novinách Tchajwanská církev.

Od svého založení v roce 1935 se SDM stal rozšířenou ekumenickou modlitební bohoslužbou. Každý rok je bohoslužebná kniha přeložena do 13 jazyků, včetně mandarínské čínštiny, tchajwanštiny a domorodých jazyků, které se používají během bohoslužeb. Každý leden se ženy z různých regionů střídají v pořádání ukázkové bohoslužby SDM během národního školení žen. Poté se každá zástupkyně vrátí do svého regionu a v březnu provede bohoslužbu. Každý rok se bohoslužby v různých regionech účastní přibližně 7 tisíc žen.

*Z materiálů Českého výboru SDM
vybrala a upravila Tereza Zavadilová*

„Ti, kdo se vydávají na cestu, všechno zavrhnou, vším pohrdnou, všemu se vysmějí, všechno setřesou, aby postavili dobrý základ. Je to překrásný základ spočívající na třech sloupech – nevinnosti, pštu a cudnosti. Nechtě všechny děti v Kristu začnou právě u těchto vlastností a vezmou si příklad ze skutečných dětí. Mezi dětmi se nikdy neděje nic zlého, nenajdeme u nich žádnou nepravost. Kojenec není neukojitelný, nemá bezedný žaludek ani tělo rozohněné chřtíčem. Děti však dospívají a s větším množstvím stravy v nich roste žár žádostivosti.“

Ióannés Klimakos, Nebeský žebřík – Stupeň první.

Z modliteb vybíraných br. biskupem Jurajem Dovalou pro společné ztišení

Díky znojenskému a karlovarskému babyboxu mají šance další děti

V čísle 24 z roku 2020 jsme otiskli článek z pera Ludvíka Hesse o již patnáctileté existenci zařízení pro odložené novorozence. Teď v únoru se čísla zachráněných dětí rozrostla o další dvě holčičky:

V úterý 7. února ve 21.56 vstoupila dvířky znojenského babyboxu do nového života – snad lepšího – holčička, kterou jsem pojmenoval Květuše. Jméno dostala po dámě, jež se nevidaným způsobem zapsala do projektu babyboxů. „Je asi dvoudenní a na sobě má tričko zřejmě po mamince, jinak je nahá. Je drobnější, tak do tří kilo, ale na pohled zdravá! Hned ji nakrmíme!“ řekla mi dětská lékařka Kateřina Wojnarová.

Georgia vstoupila do nového života dvířky babyboxu Karlovarské krajské nemocnice v pátek 10. února v 14.58. Je to den pro mne významný, protože má 12. narozeniny můj nejmladší syn Antonín Václav Hess. Georgia byla oblečená do růžového overalu, zřejmě po starší sestře, takže jí byl o dvě čísla větší. Na hlavě měla růžovou pletenou čepičku. Vzápětí mi volala přivětivá vrchní sestra Alžběta Novotná: „Holčička je

v pořádku a podle ošetření pupku bych řekla, že přišla na svět v porodnici. U sebe měla dopis s informací, že se narodila 6. února. Maminka lituje, že si ji z vážných důvodů nemůže nechat.“

Jistě se ptáte, proč se jmenuje Georgia. Je to jméno, které dostala adoptivní dcera velké protagonistky babyboxů Zuzanky Isabelly T., dámy, kterou obdivuju. Její adoptivní dcera se narodila ve Spojených státech v Atlantě, v hlavním městě státu Georgia, odtud její jméno. Zuzanka Isabella ji získala a přivezla si ji do Čech. Georgia je dnes krásná mladá dáma chystající se studovat konzervatoř.

85. babybox budeme otvírat 29. března v Nemocnici AGEL Šternberk. V Nemocnici Neratovice vyměníme původní starou bedýnku za babybox nové generace 1. června symbolicky na Mezinárodní den dětí. Po prázdninách budeme pokračovat novými babyboxy v Nemocnici Čáslav, v Nemocnici Kyjov, Jilemnice...

Ze zprávy zakladatele projektu babyboxů Ludvíka Hesse vybrala redakce

Farní masopust v Blansku

Ráda bych se s vámi podělila o své zážitky z letošní masopustní neděle v Blansku. Byli jsme s manželem, my, Vyškovští, pozváni z Blanska mezi Blanensťáky - blanenské farníky. Ráno jsme vyrazili z Vyškova na cestu tak, abychom včas otevřeli dveře blanenského kostela a mohli s místními prožít ranní bohoslužby. Bylo příjemné vidět zaplněný kostel... Na Masopustu tradičně nic nechybělo: polévka, vařená kolena, žebra, ovar... Každý si mohl vzít to, na co měl chuť. Místní všechny hostili koblíhami, koláči, kávou, čajem... Harmonikářka Liduška z Babic nám krásně zpívala a hrála na farní zahradě na harmoniku. Zatancovali jsme si na trávníku venku. Dalo se celé tři hodiny klidně být venku a zima nebyla. Skupinka masek vytvořila báječnou masopustní atmosféru. Požehnanou dobu postní všem.

Lidka Hadačová
Vyškov

Zprávy

Nabídka pro letní dovolenou

Znovu nabízíme pro sezónu od května do září 2023 ubytování v Kapli betlémské v Besednici u Trhových Svinů. V domečku u kaple je připraveno ubytování pro dvě osoby. Kuchyňka a koupelna jsou k dispozici. Zahradka s posezením a ohništěm je rovněž k dispozici. Jedná se o tiché místo. Možnost pěkných výletů do okolí. Cena je 300,- Kč na osobu a noc. Kontakt: Karel Filip (farář), tel. 77355797; mail: pruhovanetricko@centrum.cz.

Karel Filip

Seminář společnosti Veritas

Pozvání na seminář historické společnosti Veritas, který se koná 25. března 2023 na evangelické faře v Pardubicích. Téma přednášek je: Ordinance žen – první farářky protestantských církví (příspěvek od H. Tonzarové, P. Melmuka a M. Fajmona).

Ladislav Dlouhý

VIA SACRA

Náboženská obec ČČSH v Liberci vás zve na faru na náměstí Českých bratří 35/2, do výstavní síně Boženy Němcové na přednášku s promítáním na téma VIA SACRA. Je to putování po posvátných místech v Euroregionu NISA a to 2. část – hornolužická (Ojbin, Žitava, Ostritz, Marienthal, Görlitz-Zhořelec). Koná se v pátek 17. března 2023 od 17 hodin. Přednáší a promítá jáhen Vítězslav Lorenovicz. Vstupné 30 Kč.

rst

Z ekumeny

Společné dny s křesťany z Weidenu

Spřátelená obec evangelické církve St. Michael Kirche ve Weidenu, se kterou jsme již pořádali mnohá setkání pro děti, mládež i dospělé, nás požádala o pomoc při zajištění prodlouženého víkendu pro pracovní setkání Kirchenvorstand – rady starších.

Skupina bezmála dvaceti lidí strávila čas v mariánskolázeňském hotelu Butterfly, kde byli ubytováni, a na naší faře trávili čas promyšlením dalších aktivit své obce.

Měli jsme tu čest je hostit, účastnit se spolu s nimi pobožnosti Friedensgebet – pobožnosti za mír, společného oběda a spolu s paní farářkou Stephanie Endruweitovou jsme připravily ekumenickou bohoslužbu, kterou jsme slavili spolu s bratry evangelíky i Křesťanským společenstvím. Liturgii naší církve sloužila Zuzana Kalenská, farářka v Mariánských Lázních, kázání pronesla Debora Chytilová, duchovní při DR Plzeň.

Naše německé přátele velmi zaujala a moc se jim líbila Farského liturgie.

Bylo to požehnané setkání. Děkujeme Pánu Bohu za vzájemné povzbuzení, za obnovení starých a navázání nových přátelství. Plánujeme další setkání a společné akce, tím nejbližším bude St. Michael Fest v červenci tohoto roku ve Weidenu.

Zuzana Kalenská

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Rozmluva s Nikodémem

V následující větě, kterou Ježíš řekl Nikodémovi, jednomu z farizeů, chybí dvojice písmen. Najdete je v nápovědě dole, dvojice jsou v ní ovšem přeházené.

B.. n..os..l ..é.. ..na na s..t, ..y ..ět ..ud..,
a.. a.. s..ze n.. ..l sv.. s..s..

Nápověda:

en la so kr ep uh Sy pa ab il by ej et ho ve
by le sv sv

(Řešení z minulého čísla: 3-a; 4-b; 1-d).

Jana Krajčířiková

Zdroj: dle www.krestandnes.cz upravila redakce

